

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 3 Σεπτεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Η κυβέρνηση εγκλωβίζει τις δυνατότητες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου»

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ

Η ίδρυση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) 28 χρόνια πριν (ν. 2552/1997) αποτέλεσε τομή στην παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην πατρίδα μας, αναδιαμορφώνοντας καθοριστικά τον ακαδημαϊκό χάρτη.

Από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο έδωσε την ευκαιρία φοίτησης σε εκατοντάδες χιλιάδες φοιτητές, οι οποίοι μέχρι τότε δεν είχαν την ευκαιρία, πλην της διαδικασίας των πανελληνίων εξετάσεων, εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με συνέπεια τον αποκλεισμό τους από την περαιτέρω ακαδημαϊκή τους πορεία.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποτέλεσε αρωγό επιμόρφωσης, κατάρτισης και εκπαίδευσης, παρέχοντας ολοκληρωμένα προγράμματα προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών σε συνθήκες φιλικές προς τον φοιτητή, παρέχοντάς του εκείνο το καθεστώς ευελιξίας για την ομαλή παρακολούθηση και ολοκλήρωση των παρεχόμενων προγραμμάτων, με την παράλληλη αξιοποίηση των μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, διευκολύνοντας με αυτό τον τρόπο τον προσωποποιημένο και εξατομικευμένο σύμφωνα με τις ανάγκες του καθενός ακαδημαϊκό σχεδιασμό και βάσει των οικονομικών του δυνατοτήτων.

Επιπρόσθετα, οι απόφοιτοι, ιδίως των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (1577 στον αριθμό, σύμφωνα με τα τελευταία

διαθέσιμα στοιχεία της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. <https://www.ethaac.gr/el/dedomena-aei/foitites-aei>). κατάφεραν με δικές τους προσπάθειες να αποκτήσουν περαιτέρω επαγγελματικές (πρόσβαση στο Δημόσιο), αλλά και ακαδημαϊκές (παρακολούθηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων, πραγματοποίηση ακαδημαϊκής καριέρας κ.ο.κ.) επιλογές που δεν διέθεταν προηγουμένως, επιτυγχάνοντας στην πράξη την κοινωνική κινητικότητα, την επαγγελματική σταδιοδρομία και την ακαδημαϊκή επιμόρφωση και μετεκπαίδευση, συντελώντας στον περαιτέρω εκδημοκρατισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εμπλουτίζοντας τον ρόλο, αλλά και την αποστολή του ελληνικού δημοσίου πανεπιστημίου, το οποίο σήμερα βάλλεται ακόμη περισσότερο και με τις τελευταίες νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης, με την εμπέδωση ενός καθεστώτος «πειθαρχησης» στο εσωτερικό των πανεπιστημίων, στραγγαλίζοντας την ακαδημαϊκή ελευθερία με την θέσπιση ιδιώνυμων αδικημάτων σε βάρος των φοιτητών.

Σήμερα γινόμαστε μάρτυρες της απαξίωσης του ελληνικού δημοσίου πανεπιστημίου και κατ' επέκταση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Η κυβέρνηση πανηγυρίζει την αδειοδότηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης των πρώτων τεσσάρων Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Ν.Π.Π.Ε.), σύμφωνα με τις πρόνοιες του ν. 5094/2024 και την παροχή προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από αυτά, με τα εν λόγω Ν.Π.Π.Ε. να μην αποτελούν προϊόν προσέλκυσης αλλοδαπών πανεπιστημίων εγνωσμένου ακαδημαϊκού και επιστημονικού κύρους, αλλά επί της ουσίας «ανωτατοποίηση» των ήδη λειτουργούντων παραρτημάτων στην ελληνική επικράτεια, όπου το φως της δημοσιότητας μάλιστα βλέπουν και κραυγαλέες περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, που εγείρει πολύ σημαντικά ερωτήματα αμεροληψίας και διαφάνειας της όλης διαδικασίας.

Όσο για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, είχε προβλεφθεί ιδιαίτερη αυτονομία του για να μπορεί να προσαρμόζεται στις διαφορετικές ανάγκες των φοιτητών του, που προέρχονται από διαφορετικές ηλικίες, και έχουν διαφορετικές επαγγελματικές και κοινωνικές εμπειρίες και γνώσεις.

Η ανάπτυξη νέων αντικειμένων σπουδών και πτυχίων δεν επιβάρυνε το δημόσιο, αφού τα έξοδα καλύπτονται από τους ίδιους τους φοιτητές.

Αρα τίθεται σημαντικό ερώτημα, γιατί το Υπουργείο καθυστερεί ή και εμποδίζει ακόμα και την ανάπτυξη νέων αντικειμένων και προγραμμάτων σπουδών από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Πιο συγκεκριμένα, αυτή τη στιγμή στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχονται εννέα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, όπως μας ενημερώνει η επίσημή του ιστοσελίδα: (<https://www.eap.gr/education/undergraduate/>)

- Δημόσια Διοίκηση (ημερομηνία ίδρυσης 30/01/2018)
- Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ημερομηνία ίδρυσης 11/12/1998)
- Διοίκηση Τουρισμού (ημερομηνία ίδρυσης 21/03/2018)
- Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός (ημερομηνία ίδρυσης 11/12/1998)
- Πληροφορική (ημερομηνία ίδρυσης 11/12/1998)
- Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες (ημερομηνία ίδρυσης 11/12/1998)
- Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό (ημερομηνία ίδρυσης 11/12/1998)
- Ευρωπαϊκές Σπουδές: Ιστορία-Κοινωνία-Πολιτισμός (ημερομηνία ίδρυσης 11/12/1998)
- Σπουδές Κινηματογραφικής Γραφής, Πρακτικής και Έρευνας (ημερομηνία ίδρυσης 01/03/2023)

Από τα παραπάνω εννέα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, η διαδικασία πιστοποίησής τους έχει ολοκληρωθεί για έξι από αυτά, όπως μας ενημερώνει η επίσημη ιστοσελίδα της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (https://modip.eap.gr/?page_id=1606) και τα οποία είναι κατά σειρά:

- Δημόσια Διοίκηση
- Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες
- Πληροφορική
- Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό
- Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό
- Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το μόνο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών που έχει ιδρυθεί στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι σήμερα είναι μόλις ένα, την ίδια ώρα που από τα τέσσερα Ν.Π.Π.Ε. που αδειοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026

<https://www.minedu.gov.gr/news/62473-29-08-25-egkrisi-apo-to-ypourgeio-paideias-thriskvmaton-kai-athlismoy-tessaron-aitiseon-adeion-egkatastasis-kai-leitourgias-parartimaton-nomikon-prosopon-panepistimiakis-ekpaidefsis>). Θεραπεύονται εκ των πραγμάτων επιστημονικά αντικείμενα που δεν θεραπεύονται αυτή τη στιγμή από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (π.χ. Ιατρική, Νομική, Ψυχολογία, Πολιτικές Επιστήμες κ.ο.κ.), με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενοι για παρακολούθηση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών να στραφούν αναγκαστικά προς τα νεόκοπα Ν.Π.Π.Ε., ενδεχομένως με αυξημένα, σε σχέση με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο δίδακτρα.

Εδραιώνεται επομένως μία κατάσταση όπου τα ιδιωτικά πανεπιστήμια υπό τον μανδύα των Ν.Π.Π.Ε. θα αναπτύσσονται χωρίς κανέναν περιορισμό, όπου θα ισχύουν κανόνες διαφορετικοί και ευνοϊκοί συγκριτικά με τα ελληνικά δημόσια ΑΕΙ και ειδικότερα και του ΕΑΠ, που έχει από την ίδρυσή του ευρύτερη αυτονομία αποφάσεων και προγραμματισμού σπουδών.

Η αδικία είναι προφανής και η υπονόμηση της ισοτιμίας συνειδητή. Το ΕΑΠ έχει αποδείξει ότι μπορεί να προσφέρει σπουδές υψηλού επιπέδου, με διδάσκοντες που προέρχονται από όλο το φάσμα των ελληνικών πανεπιστημίων και με χιλιάδες νέους επιστήμονες που βρήκαν εκεί επαγγελματική διέξοδο. Έχει επίσης αποδείξει ότι η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δεν είναι λύση ανάγκης ή κέρδους αλλά στρατηγική καινοτομία.

Επειδή ο εκδημοκρατισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να συνεχιστεί με την περαιτέρω ενίσχυση και όχι αποδυνάμωση του ρόλου και της αποστολής και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αλλά και με ακόμα μεγαλύτερη αυτονομία αποφάσεων (που παρέχεται προνομιακά σε ιδιωτικά ιδρύματα) και στο οποίο, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (<https://www.ethaee.gr/el/dedomena-aei/foitites-aei>) είναι εγγεγραμμένοι 12.090 φοιτητές, εκ των οποίων οι 9.823 είναι ενεργοί.

Επειδή το δικαίωμα της παιδείας είναι προστατευμένο συνταγματικό αγαθό, στο οποίο πρέπει να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή πρόσβαση και ελευθερία.

Επειδή η ανώτατη εκπαίδευση δεν είναι χώρος διευθέτησης οικονομικών συμφερόντων, αλλά χώρος προώθησης της έρευνας, της διδασκαλίας, της επιστήμης και της πραγμάτωσης του ανθρώπου.

Επειδή το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, με τους σπουδαστές του να καλύπτουν εξ ολοκλήρου το κόστος των σπουδών τους, όπως ακριβώς και στα Νομικά Πρόσωπα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

Ερωτάσθε κυρία Υπουργέ:

1. Από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι σήμερα, πόσα προγράμματα ίδρυσης προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου κατατέθηκαν, εγκρίθηκαν και απορρίφθηκαν και βάσει ποιας αιτιολογίας;

2. Ποια θα είναι η συνεισφορά της Πολιτείας στο ΕΑΠ, έναν θεσμό πρωτοποριακό και καινοτόμο, που οφείλουμε όλοι να σταθούμε αρωγοί στις προσπάθειες των ανθρώπων του, μπροστά στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται στην εκπαίδευση στη χώρα μας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Γεώργιος Παπανδρέου

Στέφανος Παραστατίδης

